



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. III. Ut quis non solùm validè, sed etiam licitè, præter potestatem
Ordinis Episcopalis, etiam requiritur potestas jurisdictionis. Unde
Episcopus confirmans alienos subditos, absque licentia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

actus Apostolorum. Cum enim ex Samaria credidissent Philippo predicanti, Diacono ab Apostolis ordinato, miserunt, inquit, ad Petrum & Ioannem ut venient, & his, qui crederent darent Spiritum sanctum per manus impositionem.

Uti etiam loquitur Ambrosius.

Simili modo loquitur D. Ambr. supra dicens: Nam & Timotheum Presbyterum a se creatum, Episcopum vocat, quia primum Presbyteri Episcopi appellabantur, ut recedente uno, sequens ei succederet.

33

Reliquum est ut respondeam ad Canones, qui similiter loquuntur de ministris Baptismi, & dico, ut supra ad simile argumentum dixi, diversitatem esse petendam ex subiecta materia. Ac imprimis Concil. Florent. expressis verbis statuit ministrum Baptismi in necessitate non solum Sacerdotem, sed etiam laicum, mulierem & haereticum.

Quin ex alijs Canonibus, ac SS. Patrum testimonijs constat etiam haereticum, & paganum validè baptizare extra necessitatem; Sacerdotem ex officio baptizare, & familia multa, quæ videri possunt disp. 2. sect. 5. Conclus. 3. ubi de ordinario ministro Baptismi.

34. Ex quibus omnibus inferitur omnem & solum Episcopum esse validam huius Sacramenti ministrum, si sit consecratus. Non sufficit electus.

Itaque omnis & solus Episcopus est minister ordinarius & validus huius Sacramenti. Addidi autem in Conclusionem ly *Consecratus*, quo significarem Confirmationem esse actum Ordinis, & non jurisdictionis. Ex qua doctrina

Sequitur Primò; sicuti Episcopus electus tantum, & non consecratus, neminem validè ordinat, ita etiam neminem validè confirmat. Ratio in promptu est; quia tam Ordinatio, quam Confirmatio est actus Ordinis Episcopalis, quem talis Episcopus necdum habet; etenim electio tantum tribuit jurisdictionem, ut omnes fatentur.

Validè confirmat Episcopus Haereticus &c. dummodo consecratus.

Sequitur Secundò, sicuti Episcopus consecratus haereticus vel ab Ecclesia præclusus, aut degradatus seu prohibitus validè ordinat, etiam sibi non subditum, & in aliena diocesi, ita quoque validè confirmat sive in propria diocesi, sive in aliena, sive subditum, sive non subditum. Ratio itidem est, quia tam Ordinatio, quam Confirmatio sunt actus Ordinis Episcopalis, qui Ordo inamissibiliter conferitur per consecrationem, propter characterem indelebiter animæ impressum.

35

Nec obstat, quòd quidam Patres significare videantur, Confirmationem ab haereticis datam esse irritam, & ab illis confirmatos ad Ecclesiam redeuntes esse à Catholicis Episcopis confirmandos. Nam frequenter loquuntur de impositione manuum

penitentiali sive reconciliativa, de qua supra egimus in præambulo sect. 1.

Vel intelligunt Confirmationem esse irritam, uti etiam Ordinationem, quoad effectum gratiae sanctificantis, aut etiam quoad usum Ordinum, dignitatem & privilegia clericalia. Vide disp. 1. Sect. 7. Conclus. 2.

Sed numquid ampliùs quidpiam requiritur ad licitè confirmandum, quam ad validè? Utiq. Et quid quæro illud? Attendite.

CONCLUSIO III.

Ut quis non solùm validè, sed etiam licitè, Sacramentum Confirmationis administret, præter potestatem Ordinis Episcopalis, etiam requiritur potestas jurisdictionis. Unde Episcopus confirmans alienos subditos, absque licentia Ordinarij illorum, vel confirmans in aliena Diocesi sine licentia Ordinarij loci peccat mortaliter.

Est communis, & certa; tum ex generali principio quòd ad licitum ministerium Sacramentorum (Matrimonio excepto) requiratur potestas jurisdictionis, aut quasi, in eum, cui ministratur: tum ex speciali ratione Pontificalium, quæ prohibetur Episcopus exercere in illos, qui sibi subiecti non sunt, vel in loco alterius Episcopi, nisi alter concedat.

Ita statuitur cum alijs iuribus antiquis, tum expressiùs (quantum præsertim ad locum pertinet) in Trident. sess. 6. de Reformatione. c. 5. ubi sic dicitur: Nulli Episcopo licet cuiusvis privilegij prætextu Pontificalia in alterius diocesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinarij subiectas tantum. Si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio Pontificalium, & sic ordinati ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi. Circa quod decretum & doctrinam totius Conclusionis

Notandum Primò ad confirmandum in propria diocesi subditos alienos, non requiritur expressam licentiam Episcopi illorum, sed sufficere tacitam & præsumptam; quoniam in alijs materijs sufficit ad usurpandam alterius

alterius jurisdictionem, puta in Sacramento Baptismatis, Pœnitentiæ, & similibus actibus, ubi in jure contrarium non exprimitur; jam autem ad confirmandum alienos subditos neque jura antiqua requirunt expressam licentiam, neque Trident. locò citatò, quod non loquitur de hoc casu, sed de Confirmatione in aliena diœcesi.

Ad hanc licentiam putant aliqui sufficere quod omnes simul concurrant: Henríquez.

Cæterùm ad præsumendam facultatem alterius Episcopi, Henríquez lib. 3. de Confirmatione cap. ultimo n. 6. cum alijs ibidem citatis putat sufficere, quòd alterius diœcesani subditi concurrant simul cum proprijs subditis confirmandis. Cùm enim jurisdictione non sit de necessitate hujus Sacramenti, facilis præsumi potest rati habitio, quàm in Sacramento Pœnitentiæ, ubi requiritur jurisdictione de præsentibus.

38. Oppositum tamen non est minus probabile, videlicet hoc præcisè non sufficere sine alijs signis sensibilibus, ut sunt consuetudo patriæ, item si alter Episcopus id sciat factum aliàs, & non contradixerit, cùm aliàs facile potuisset contradicere &c. Nam absque signis sensibilibus non sufficit præsumptio ad jurisdictionem alterius usurpandam, id est, non sufficit quòd alter Episcopus consentiret, si sciret, sed oportet quòd in aliquo actu expresso, iuxta legalem vel rationabilem interpretationem, ejus consensus virtute contineatur: v. g. quando quis cum literis dimissorijs ordinandus venit, qui nondùm confirmatus est; tunc enim concessa facultate ordinandi, censetur etiam virtute concedi facultas confirmandi; cùm sine Confirmatione non possit convenienter ordinari juxta inferiùs dicenda.

Alij requirunt alia signa sensibilia.

Nota Secundò, ad confirmandum proprios vel alienos subditos in diœcesi aliena requiritur expressa facultas Ordinarij loci. Patet ex Trident. supra.

39. Notandum Tertio, per Pontificalia, quæ generaliter prohibetur Episcopus exercere in aliena diœcesi, intelligi ea, quæ ad Ordinem Episcopalem specialiter pertinent, ut explicat Toletus lib. 1. c. 94. Hujusmodi sunt, Ordines conferre, Chrismata conficere, Clericos deponere, Virgines benedicere, Ecclesias, altaria & calices consecrare, atque etiam (ut declaravit Congregatio Cardinalium teste Henríquez supra in Com. lit. A.) confirmare.

Non que sacerdotibus.

Cætera verò quæ Ordinem Sacerdotij, solum respiciunt, ut celebrare, absolvere in foro interno, & similia potest Episcopus in aliena diœcesi absque licentia Ordinarij loci; item ea, quæ licet ut plurimum fiant à solis Episcopis, tamen ad valorem actus

non requirunt peculiariter Ordinem Episcopatus, & ideo etiam solent quandoque alijs committi; ut sunt dare primam Tonsuram benedicere solemniter populum, celebrare Missam in Pontificalibus, ut docet Covarruvias lib. 3. Variarum c. 20. n. 9. cum alijs, quos allegat.

Covarr.

Norandum Quarto, Episcopum in aliena diœcesi suos, vel alienos subditos confirmantem sine expressa licentia Ordinarij loci esse suspensum ipso facto ab exercitio Pontificalium. Verba Concilij sunt clara. Unde hæc poena est lætæ sententiæ, equidem solum ab exercitio Pontificalium, non ab actibus aliorum Ordinum, neque ab actibus jurisdictionis.

40. Episcopus in aliena diœcesi suos, vel alienos sine licentia confirmans ipso facto est suspensus.

Est etiam solum imposita Episcopo in aliena diœcesi confirmanti, & ideo non incurritur, si in sua diœcesi alienos subditos confirmet; quia poenæ non sunt extendendæ sed tamquam odiosæ communiter restringendæ: quare argumentum à paritate rationis in similibus non valet. Rursùm est suspensio indeterminati temporis & ideo non tollitur ante absolutionem: quia verò non est reservata, tollitur à Confessorio Episcopi.

41. Toletus.

Notandum Quintò ex Toletò supra, quando Episcopus alienos subditos in aliena diœcesi ordinat de expressa licentia Ordinarij loci, tunc posse simul absque alia licentia ordinare subditos proprios simul concurrentes; Et eadem est ratio de Confirmatione.

42. Et peccat mortaliter.

Nec obstat quòd Concilium dicat: *Et in personas eidem Ordinario subiectas tantùm;* nam illa exclusiva, *Tantùm,* excludit non proprios subditos, sed alios neque sibi neque Ordinario loci subiectos, sed alteri tertio.

Queris, unde sciam, quòd Episcopus confirmans subditos alienos absque licentia Ordinarij illorum, vel confirmans in aliena diœcesi absque licentia Ordinarij loci peccet mortaliter? Respondeo, quia usurpat alienam jurisdictionem in materia gravi. Dubitas de gravitate materiæ? Ecce administratio Sacramenti, ecce poena suspensionis.

Et hætenus quidem de ministro ordinario Confirmationis. Sed quid de extraordinario? Cùm enim nemo dubitet Confirmationem esse actum Ordinis Episcopalis, quòd (inquis) fieri potest, ut validè ministretur ab eo, qui non habet illum Ordinem? An fortè ex commissione Episcopi? Ignoras scriptum cap. penult. extra de Consec. Eccl. *Quia licet Episcopus committere valeat, que jurisdictionis existunt; que Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest*

Cap. penult. extra de Consec. Eccl.

potest inferioris gradus Clericis demandare? Scriptum scio: attamen confidenter pronuntio, & unanimiter cum cæteris Doctoribus Catholicis (paucis exceptis) assero:

CONCLUSIO IV.

Minister extraordinarius Confirmationis ex dispensatione Pontificis est simplex Sacerdos.

43. Extraordinarius Confirmationis minister est simplex Sacerdos. Sotus. Pontius. Trident. Quod sic manifestum ex decreto Eugen. IV.

DE hac conclusione sic loquitur Sotus 4. dist. 7. q. unica art. 11. Est ergo jam non solum opinio verum & Ecclesie sanctio. In quam sententiam vaide propendet Pontius parte 4. c. 3. n. 11. propter definitionem Trident. sess. 7. de hoc Sacramento can. 3. Si quis dixerit sancta Confirmationis ordinarium ministrum &c. Et decretum Eugenij IV. in Concil. Florentino, ubi ille Pontifex eisdem utitur terminis dicens: Ordinarius minister est Episcopus: satis significans per illum modum loquendi, ministrum extraordinarium esse simplicem Sacerdotem.

Atque, ut nulla prorsus maneret ratio dubitandi de ejus mente, in fine illius §. addit: Legitur tamen aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causa simplicem Sacerdotem Christianitate per Episcopum consecrâ hoc administrasse Confirmationis Sacramentum.

Putat autem Pontius Eugenium in suo decreto locutum fuisse definiendo. Quamvis enim tempore illius decreti (quod emanavit super unione Jacobinorum & Armeniorum) Græci non adfuerint Concilio; placuit tamen Græcis Jacobinos & Armenios à Latinis instrui; ideoque edita fuit illa constitutio nomine totius Concilij, quod unum censebatur (licet jam aliqua pars decisset) ex continuatione, præsertim præsentente ipso capite summo Pontifice.

Verba Pontificis ad præsens propositum confirmandum habens hæc exscribo: Quis non vehementer admiretur uno eodemq. tam brevi tempore, duo sic præsertim, & tot sæculis desiderata opera (Græcorum scilicet & Armeniorum unio cum Romana Ecclesia) in hoc sacro Concilio fuisse tam feliciter consummatâ?

Et post pauca concludendo inquit: Multis itaque adhibitis disputationibus, colloquiis & tractatibus, postq. non mediocrem testimoniorum inspectionem, quæ ex sanctis Ecclesie Patribus & Doctoribus deducta sunt, & earum,

de quibus agebatur, verum discussione, tandem expedire indicavimus, ne illa in futurum de fidei veritate apud ipsos Armenios hæsitare esse valeat, atque idem per omnia sapiant cum Sede Apostolica, unioq. ipsa stabili & perpetua sine ullo scrupulo persevere, ut sub quodam brevi compendio Orthodoxæ fidei veritatem, quam super præmissis Romana profertur Ecclesia, per hoc decretum sacro hoc approbante Florentino Concilio, ipsis Oratoribus ad hoc etiam consententibus, traderemus. Hæc Eugenius.

In quibus verbis cum Pontio supra tria confidero. Primum, instructionem illam datam esse Armenijs post longam disputationem Patrum. Secundum, dari compendium orthodoxæ fidei, quam in his rebus Romana tenet Ecclesia. Tertium, dari hujusmodi compendium sacro approbante Concilio Florentino, ipso Romano Pontifice præsentente.

Quidquid sit de veritate fidei, quam asseveranter nolo hæc tradere propter auctoritatem DD. Catholicorum, qui post Florentinum contrarium docuerunt: & quæ responderi posset, Concilium Trident. licet definit ordinarium ministrum esse Episcopum, nihil tamen de extraordinario tradere: Florentinum verò esto loqueretur definitivè in materijs & formis Sacramentorum, aut etiam ministris; atta men obiter solum attingere dispensationem illam Apostolicam, neque ullum habere verbum, quod definitionem indicet. Quia, inquam, sic responderi posset, ideo sufficiat nobis certitudo theologica.

Antequam autem ostendo hanc certitudinem paucis significo, perperam Pontium supra n. 1. citare divum Bonav. pro opposita sententia. Etenim 4. dist. 7. circa litteram Magistri sic inquit Doctor Seraphicus: Respondeo dicendum quod quamvis Sacerdos non possit propriâ auctoritate, tamen pro causa necessaria summus Pontifex, in quo est plenitudo potestatis, potest alij, quam Episcopo committere. Et ille non facit auctoritate sua, sed auctoritate sibi commissa: unde ille potius facit cuius auctoritate fit. Quid manifestius dici poterat?

Quod ergo eadem dist. a. r. q. 3. dicit: Illud Sacramentum nec potest, nec debet per alios (quam Episcopos) dispensari. Et si alij præsumunt, nihil faciunt: quis benignus lector non interpretabitur de dispensatione ordinaria & sua auctoritate? Porro que fuerit mens Doctoris Subtilis, quem Pontius ibidem docet dubitasse, statim apparebit.

Ratio itaque Conclusionis nostræ est voluntas Christi, quæ constat ex sacro Ecclesie. Legitur, inquit Florent. Sed ubi